

af en saadan Størrelse, at en Familie for-
maar at leve paa dem: Jeg har i Landbo-
kommissionen hørt til det samme Mindretal
som den ærede foregaaende Taler og
skal derfor ikke gentage de Bemærkninger
angaaende det centrale Punkt i Lovfor-
slaget, som delte Landboforeningernes
store Antal Medlemmer i to Mindretal,
nemlig den periodiske Vurdering og alle
de Følger, som deraf vil opstaa; jeg kan
paa dette Punkt fuldstændig slutte mig
til de Udtalelser, som fremkom fra den
ærede foregaaende Taler. Det er et ejen-
dommeligt Princip, som her vil blive ind-
ført, idet en mindre Klasse Landbrugere
stilles paa et Grundlag, som er ganske
forskelligt fra alle andres. Hele det Jord-
areal, der for Øjeblikket kan være Tale
om, at Staten kan fordele paa den Maade,
er ikke stort; det er jo nærmest Præ-
stegaardsjorderne, der kan være Tale om,
og der vil heraf kun kunne skabes mellem
2 000 og 3 000 Jordbrug.

Angaaende nogle enkelte af Para-
graferne vil jeg gerne gøre nogle Be-
mærkninger. Jeg hører ganske vist, at
Lovforslaget antagelig vil komme i Udvalg,
og der vil da forhaabentlig der blive Lej-
lighed til at faa foretaget Ændringer, men
jeg mener dog, at det vil være rigtigst
allerede nu at sige lidt derom.

Den ærede foregaaende Taler gjorde op-
mærksom paa, at der ikke fra Landbokom-
missionen har foreligget noget Lovforslag,
men kun et Udkast til et Lovforslag, og det
er maaske dette Udkast, der er Skyld i, at
der i § 3 findes det i et Lovforslag noget
ejendommelige Udtryk „en forstandig Kø-
ber“. I Landbokommissionen var vi ikke
i Tvivl om, hvad der mentes dermed, og
det er man naturligvis heller ikke her,
men overfor den store Almenhed forekom-
mer det mig, at dette Udtryk i et Lovfor-
slag just ikke er særlig heldigt. Menin-
gen med det billiger jeg, men selve Ud-
trykket maa vel kunne ændres; jeg synes
oprigtigt talt ikke, at det tager sig godt ud.

Med Hensyn til Tildelingen af Jord
til Landbrugere, der ønsker Jord, har det
ledende Princip jo været dette, at Staten
ikke skulde give Tilskud i Form af en
lav Rentefod, saaledes som den gør det
for Øjeblikket ved Oprettelsen af Stats-
husmandsbrug. Der ved vi alle, hvorledes
Staten har maattet betale store Summer,
idet den har lidt betydelige Tab paa Hus-
mandskreditforeningsobligationerne. Rentefo-
den er derfor sat til den normale Rente.
Her maa jeg dog sige, at hvis Loven

skulde praktiseres for Øjeblikket, saa er
den normale Rente ikke $4\frac{1}{2}$ pCt., men 5 pCt.
Staten kan ikke laane Penge under 5 pCt.,
de fineste Statsobligationer er 5 pCt.-Pa-
pirer. Hvis Princippet altsaa har været
det, at Staten ikke skal lide Tab ved selve
Rentefoden, forekommer det mig, at den
burde have sat den virkelige Rentefod, og
den er, som sagt, 5 pCt., saaledes at den
halvaarlige Afgift blev $2\frac{1}{2}$ pCt. Det vil
sige, den skal jo reguleres efter den gli-
dende Skala, som foreslaas her i Lovfor-
slaget, og som jeg ikke vil paastaa er den
eneste rette. Hvert femte Aar skal den
halvaarlige Afgift fastsættes paa ny, saa
at den stadig svarer til den til enhver Tid
gældende almindelige Rentefod. Hvis den
nuværende Rentefod holder sig, vil Afgif-
ten efter de første fem Aars Forløb alt-
saa komme op paa $2\frac{1}{2}$ pCt.

I § 6 bestemmes, at Statens Tilskud
til Bygningerne skal være $\frac{7}{8}$ af Omkost-
ningerne ved deres Opførelse. Det fore-
kommer mig — og det gjorde det allerede
i Landbokommissionen — at være en alt
før stor Risiko, Staten løber her. Den er
ganske vist begrænset ved det Tal, som er
sat ind her: 4 550 Kr., et Tal, som ifølge
Landbokommissionens Forslag er forhøjet,
idet det oprindeligt var 3 600 Kr. At det
under de nuværende Forhold er forhøjet,
er ganske naturligt. Vi ved nu, at Op-
førelse af Bygninger koster betydeligt
mere end tidligere, men selv for disse
4 550 Kr. — det vil omtrent svare til
Bygningsudgifter af i alt 5 000 Kr. paa
en saadan Ejendom — vil det ingen-
lunde for Øjeblikket lade sig gøre at op-
føre tilfredsstillende Bygninger. Men jeg
er overbevist om, at hvis Loven skal ud-
føres i Praksis, vil man stadig gaa ud
fra de 7 Ottendedele som Tilskud og me-
get let komme til at forhøje Summen
4 550 Kr., efter som Udgifterne stiger. Det
blivende her vil sikkert være Forholdet,
Brøken $\frac{7}{8}$, og da forekommer det mig,
at Risikoen for Staten er for stor.

I øvrigt kan jeg, ligesom den ærede
foregaaende Taler, ønske, at et Lovforslag
som dette maa kunne fremmes, og jeg
haaber, at der i det kommende Udvalg
vil kunne opnaas Enighed om det, saa-
ledes at vi kan faa et godt Grundlag for
den fremtidige Benyttelse af den Jord,
som er i Statens Eje. Jeg skal derfor
anbefale Forslaget til velvillig Behandling
i Haab om, at der maa komme et bruge-
ligt og godt Resultat ud af Udvalgs-
arbejdet.